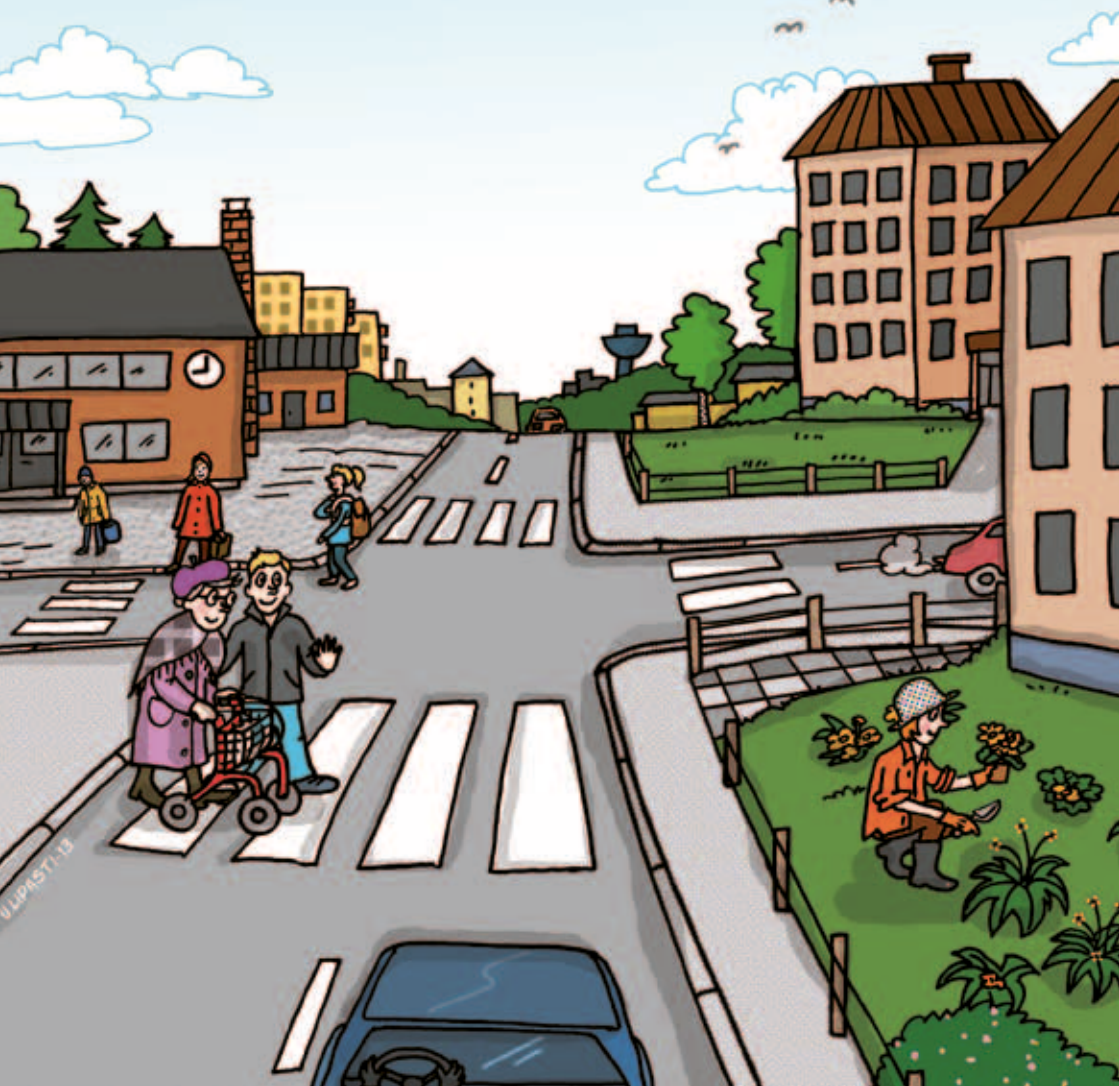

Kuntalaisen turvallisempi arki

Mitä kunnanvaltuutetun tulisi
tietää kuntansa turvallisuudesta

Tämä tiivis opas on tarkoitettu Sinulle, hyvä kunnan- tai kaupunginvaltuutettu.

Jokainen kunnanvaltuutettu vaikuttaa kuntalaisten turvallisuuteen osallistumalla kuntaa koskevaan päätöksentekoon. Joskus päätökset liittyvät suoraan turvallisuuskysymyksiin. Joskus päätösten vaikutukset turvallisuuteen ovat välillisiä. Näin on erityisesti silloin, kun kysymys on lasten, nuorten ja ikääntyneiden hyvinvointia koskevista asioista. Tässä oppaassa on kuvattu lyhyesti eräitä kuntalaisten ja kunnan turvallisuuden kannalta tärkeitä turvallisuuskysymyksiä eri näkökulmista.

Turvallinen kunta – hyvä kunta meille kaikille

Turvallinen ja viihtyisä kunta on hyvä paikka asua, elää ja kasvattaa lapsia. Turvallinen kunta houkuttelee myös työntekijöitä ja yritystoimintaa.

Turvallisuus on osa kaikkea kunnan toimintaa. Se on ympäristöturvallisuutta, työturvallisuutta, paloturvallisuutta, henkilöturvallisuutta, rikosturvallisuutta,

liikenneturvallisuutta, rakennusturvallisuutta, yritysturvallisuutta, taloudellista turvallisuutta ja tietoturvallisuutta. Turvallisuutta ja turvallisuuden tunnetta lisää se, että onnettomuuksia, rikoksia ja tapaturmia osataan ehkäistä, niitä tapahtuu vähemmän, niistä aiheutuvia haittoja minimoidaan ja niiden uhrin saavat apua.

Turvallisuus on kuntalaisten turvallisuutta ja hyvinvointia joka päivä

Turvallisuus on myös kunnan palvelujen ja ihmisten turvallisuuden varmistamista kriiseissä ja häiriötilanteissa. Kunnan tulee kyetä toimimaan poikkeusoloissa, silloin kun yhteiskuntaan ja kansalaisiin kohdistuu äärimmäinen uhka, kuten sodanuhka tai jokin muu koko yhteiskunnan toimintakykyyn vaikuttava uhka. Kunnan on tärkeää osaltaan opastaa asukkaitaan varautumaan yhteiskunnan häiriötilanteisiin.

Turvallisuus ei synny itsestään vaan se edellyttää turvallisuusasioiden huomioon ottamista ja etukäteen tapahtuvaa suunnittelua ja valmistautumista. Kansallisella tasolla turvallisuuden ylläpitämisen ja parantamisen kannalta keskeiset suunnitelmat ovat turvallisuus- ja puolustuspoliittinen

selonteko sekä valtioneuvoston periaatepäätökset yhteiskunnan turvallisuusstrategiasta ja sisäisen turvallisuuden ohjelmasta. Kunnassa tärkeimmät turvallisuustyötä ohjaavat asiakirjat ovat alueelliset ja paikalliset turvallisuussuunnitelmat, valmiussuunnitelma ja pelastussuunnitelmat. Kuntalaisten hyvinvointia lisäävillä ja terveyttä edistävillä suunnitelmilla ja ohjelmilla on usein hyvin paljon liittymäkohtia turvallisuuteen.

Onnistuakseen paikallinen turvallisuustyö usein edellyttää yksityisen ja järjestösektorin ja kansalaistenkin tukea ja myötävaikutusta. Paikallisen turvallisuustyön organisoiminen on kuitenkin julkinen, viranomaisille kuuluva tehtävä.

Mitä kunnanvaltuutetun kannattaa tietää kunnan turvallisuudesta

Kunnanvaltuutetulla on merkittävä rooli kuntalaisten turvallisuuden ylläpidossa. Tähän esitteeseen on koottu kysymyksiä, joita kunnanvaltuutetun kannattaa esittää kunnan turvallisuustyöstä. Kysymyksiä on paljon, eikä seuraavassa esitetty lista ole kattava. Esimerkkejä kysymyksistä, joita kannattaa kysyä.

Miten turvallisuustyö on organisoitu kunnassasi?

Kunnan turvallisuussuunnitelma voidaan laatia yhdelle kunnalle, usean kunnan yhteistyönä tai esimerkiksi maakunnallisena suunnitelmana. Kylien turvallisuussuunnitelmat ovat tärkeitä, sillä yhä useampi kunta on pinta-alaltaan laaja ja sen alueella on useita kyliä. Suurissa kaupungeissa turvallisuussuunnitelma voi olla kaupunginosittain laadittu. Turvallisuussuunnitelman laatimisessa ovat mukana myös järjestöt ja poliisi, ja olisi tärkeää kuulla kuntalaisia sen valmistelussa. Turvallisuussuunnitelma voidaan

myös liittää osaksi jotain muuta suunnitelmaa. Sen hyväksyy kunnanvaltuusto ja toimeenpanon kannalta on tärkeää, että suunnitelma liitetään osaksi kunnan päätöksentekoa.

Valmiussuunnittelun tavoitteena on, että kunnan palvelut ja keskeiset toiminnot toimivat myös häiriö- ja kriisitilanteissa. Sähköstä ja tietoliikenneyhteyksistä riippuvainen yhteiskuntamme on hyvin haavoittuvainen häiriötilanteissa. Näitä tilanteita voivat olla esimerkiksi laajoja vahinkoja aiheuttavat myrskyt ja muut sään ääri-ilmiöt, katkokset energian saannissa tai laajamittaiset häi-

riöt elintarvike- tai vesihuollossa. Kunta vastaa valmiussuunnittelusta alueellaan. Kunnissa valmiussuunnittelu muodostuu yleensä yleisestä osasta sekä kunnan toimialojen ja liikelaitosten valmiussuunnitelmista.

Tunnetko kuntasi turvallisuussuunnitelmaa ja sen sisältöä? Onko suunnitelma valmisteltu laajassa yhteistyössä ja onko myös kuntalaisten näkemyksiä kuultu valmistelussa? Toimeenpannaanko suunnitelmaa, seurataanko suunnitelman toteutusta, arvioidaanko sen tuloksia ja raportoidaanko niistä valtuustolle? Onko kunnan valmiussuunnitelma olemassa ja ajan tasalla? Onko olemassa toimintasuunnitelmat sellaisen tilanteen varalta, jossa häiriötilanteen hoitaminen vaatii myös elinkeinoelämän osallistumista?

Tekevätkö kunnan viranomaiset yhteistyötä keskenään sekä järjestöjen ja seurakuntien kanssa?

Hyvin toimiva viranomaisyhteistyö varmistaa sen, että kunnan resurssit tulevat tehokkaasti käytettyä, sillä turvallisuusongelmien ehkäisy vaatii lähes aina usean eri viranomaisen osallistumista työhön. Viranomaisten välinen sujuva ja joustava yhteistyö on avainasemassa, kun autetaan väkivaltan uhreja, vähennetään lasten, nuorten ja ikääntyneiden syrjäytymistä ja lisätään haavoittuvassa

sa asemassa olevien ikääntyneiden turvallisuutta.

Yhteistyö järjestöjen kanssa on viranomaisille voimavara, joka ei ole läheskään täysimääräisesti käytössä. Viranomaisten välinen yhteistyö on erittäin tärkeä asia. Sen ansiosta kuntalaiset saavat parempaa palvelua eikä heitä pallotella viranomaiselta toiselle. Tämä korostuu lasten ja nuorten sekä ikääntyneiden kohdalla. Toiminta kriisi- ja häiriötilanteissa vaatii kuntalaisten, viranomaisten, järjestöjen ja elinkeinoelämän kykyä toimia yhdessä suunnitelmallisesti.

Tekevätkö kunnan viranomaiset sujuvasti yhteistyötä yli sektorirajojen? Toimiiko viranomaisten ja järjestöjen välinen yhteistyö? Onko järjestöjä mukana kunnan turvallisuussuunnittelussa? Tiedätkö kuka virkamies tai toimielin kunnassasi vastaa turvallisuusasioista?

Kuunnellaanko kuntalaista ja saako hän tietoa turvallisuusasioista?

Kuntalaiset ovat monella tavalla oman turvallisuutensa ja oman lähiympäristönsä asiantuntijoita. Tämä asiantuntemus on tärkeää saada mukaan turvallisuusasioiden valmisteluun ja toteutukseen. Ihmiset kokevat eri tavoin alueet ja turvallisuuden riippuen sukupuolesta, iästä, kokemuksesta tai muusta taustasta. Siksi on tärkeää, että erilaiset ihmiset saavat tuoda esille omia näkemyksiään ja kokemuksiaan.

Lapset ja nuoret saavat edelleen vain harvoin äänensä kuuluviin turvallisuusasioissa. Lasten ja nuorten turvallisuuteen kohdistuu monia uhkia, joista vain harva tulee aikuisten tietoon. Lapsiin ja nuoriin kohdistuu paljon lievää väkivaltaa, koulukiusaamista, seksuaalista häirintää ja seksuaalirikoksia arkielämässä ja lisääntyvästi myös netis-

sä. Myös ikääntyneille turvallisuus on erityisen tärkeää, sillä turvattomuuden tunne saattaa heikentää merkittävästi ikääntyneen elämänlaatua ja hyvinvointia. Yhä enemmän on rikollisia, jotka harkitusti ottavat ikääntyneet kohteekseen. Maahanmuuttajataustaisen väestön turvallisuuskysymykset saattavat olla erilaisia verrattuna kanta-väestön ongelmiin, ja nämä jäävät usein piiloon viranomaisilta.

Kuntalaisen voi olla usein varsin hankala saada tietoa siitä, mitä kunta tekee hänen turvallisuutensa parantamiseksi. Siksi on tärkeää, että kunta tiedottaa aktiivisesti turvallisuustyöstä. Turvallisuutta parantavia toimenpiteitä sisältyy useisiin kunnan suunnitelmiin ja päätöksiin, joista ehkä keskeisimpiä ovat kuntalaisten hyvinvointia käsittelevät suunnitelmat. Varsinaisia turvallisuutta käsitteleviä suunnitelmia ovat kunnan turvallisuussuunnitelma ja valmiussuunnitelma.

Miten kuntalaisten kuuleminen turvallisuusasioissa on järjestetty kunnassasi? Tavoitetaanko myös ns. vaikeasti tavoitettavat ryhmät, kuten lapset, nuoret ja ikääntyneet? Tehdäänkö kuntasi alueella turvallisuuskyselyitä, joilla saadaan tietoa kuntalaisten kokemista turvallisuusongelmista? Ovatko uudet vuorovaikutteiset kuulemiskeinot käytössä kunnassasi? Näitä ovat esimerkiksi Turvallisuuskävelyt ja nettipohjaiset kahdensuuntaiset informaationsivustot.

Asukaskyselyt: Asukkaille suunnatut turvallisuuskyselyt ovat merkittävä osa kunnan turvallisuuden nykytilan arviointia ja toimintaympäristön tarkastelua. Kyselyn avulla voidaan täydentää ja tarkentaa viranomaistietoja ja toimien kohdentamista esimerkiksi alueellisesti. Rikoksentorjuntaneuvosto on laatinut kuntien käyttöön mallin turvallisuuskyselyä.

* * *

Kouluterveyskyselyt: Kouluterveyskyselyitä tehdään joka toinen vuosi ja siihen vastaavat peruskoulun 8. ja 9. luokkalaiset, lukioiden ja ammatillisten oppilaitosten 1. ja 2. luokkalaiset. Kouluterveyskyselyiden kautta saadaan laajasti tietoa nuorten elinoloista, kouluoloista, terveydestä, terveystottumuksista sekä oppilas- ja opiskelija-huollosta. Kyselyssä kysytään muun muassa sosiaalisista ongelmista, mielenterveydestä, päihteistä, tapaturmista ja väkivallasta. Lisätietoa: www.thl.fi/kouluterveyskysely

* * *

Turvallisuuskävelyt: Turvallisuuskävely on tapa saada viranomaiset ja asukkaat sekä muut keskeiset toimijat tapaamaan toisensa ja keskustelemaan yhdessä, mitkä paikat alueella tuntuvat turvatomilta tai tiedetään vaarallisiksi. Yhdessä mietitään, kuinka niistä voitaisiin tehdä turvallisempia ja viihtyisämpiä. Menetelmä on käytössä eri puolilla Suomea. Aiheesta on saatavilla yksityiskohtainen opas osoitteesta www.rikoksentorjunta.fi.

Ennaltaehkäistäänkö kunnassasi turvallisuusongelmia vai puututaanko ongelmiin vasta niiden ilmettyä?

Turvallisuusongelmat, kuten onnettomuudet, tapaturmat, väkivalta ja muut rikokset tulevat kalliiksi kunnalle. Moni kunta on vähentänyt ehkäisevää työtä kuten matalan kynnyksen peruspalveluja, joilla voidaan vaikuttaa varhaisessa vaiheessa ongelmiin huomattavasti taloudellisemmin kuin kalliilla erityispalveluilla silloin, kun tilanne on jo kärjistynyt. Turvallisuusongelmien ehkäisyyn panostaminen kannattaa niin taloudellisesti kuin myös hyvinvoinnin ylläpitämisen näkökulmasta.

Väkivallasta aiheutuu yksilölle ja yhteiskunnalle terveydellisiä ja sosiaalisia haittoja sekä taloudellisia kustannuksia. Niitä syntyy tuotannon menetyksistä ja uhrin kokemien vammojen ja haittojen hoidosta. Suuri osa näistä kustannuksista tulee kunnan maksettavaksi.

Suomessa tapahtuu vuosittain noin miljoona hoitoa vaativaa tapaturmaa. Yli 80 prosenttia tapaturmista sattuu kotona ja vapaa-aikana. Vuosittain koti- ja vapaa-ajan tapaturmissa kuolee noin 2600 ihmistä.

Tapaturmien ehkäisy on hyvin kustannustehokasta. Terveystenhuollon kuormitusta voidaan tehokkaasti vähentää panostamalla tapaturmien ehkäisyyn. On tärkeää, että ehkäisytyö liitetään pysyväksi osaksi kunnan toimintoja. Järjestöt ovat myös hyviä yhteistyökumppaneita tapaturmien ja onnettomuuksien ehkäisyssä.

Pyröäilijöille ja jalankulkijoille sattuu vuosittain noin 50 000 sairaalahoitoa vaativaa liukastumistapaturmaa. Yhden sairaanhoidon vaativan liukastumistapaturman keskimääräinen kustannus on 48 800 euroa. Kustannukset muodostuvat sairaanhoidosta (n. 800 €), menetetyistä työpanoksista (n. 1 400 €) ja hyvinvoinnin menetyksistä (n. 46 600 €).¹ Ikääntyneiden riski joutua jalankulkijana tai pyöräilijänä onnettomuuteen on suurempi kuin nuoremmilla.

Turvallisuusseikkojen huomioon ottaminen jo suunnitteluvaiheessa on taloudellisesti kannattavaa toimintaa. Asumisen turvallisuuden merkitystä lisää ikääntyvän väestön määrän kasvu.

Matalan kynnyksen palvelut ovat kuntalaiselle erityisen tärkeitä. Ne tarjoavat apua vaikeuksiin siinä vaiheessa, kun tilanne ei ole vielä kärjistynyt. Monesti asiakas voi ottaa yhteyttä mata-

lan kynnyksen palveluihin ilman ajanvarausta ja jopa nimettömänä. Kunnat tarjoavat esimerkiksi ehkäiseviä päihdepalveluita.

Päihdehaittoja ehkäisemällä voidaan tehokkaasti vaikuttaa tapaturmiin, väkivaltaan ja yleiseen hyvinvointiin.

Tiedätkö, miten paljon onnettomuuksia, tapaturmia ja rikoksia tapahtuu kuntasi alueella? Kenelle nämä tapahtuvat ja millaisissa tilanteissa? Tietoa saa esimerkiksi poliisilta ja alueellisista tapaturmakatsauksista. Tiedot auttavat kohdentamaan ennalta ehkäiseviä toimia tehokkaasti. Kuntalaisten hyvinvointi lisääntyy ja kunta säästää rahaa. Huomioidaanko elinympäristöjen turvallisuusvaikutukset kunnan eri toiminnoissa? Toteuttaako kunta turvallisen elinympäristön tavoitteita alueidensa käytössä, suunnittelussa ja rakentamisessa sekä asumispolitiikassa huomioimalla ratkaisuisaan näiden turvallisuusvaikutukset?

Mitä kunnassasi tehdään väkivallan vähentämiseksi?

Monet kuntalaiset kohtaa-
vat väkivaltaa. Suomalai-
selle väkivallalle on tyypillistä tiivis
yhteys alkoholin käyttöön. Nuoret
miehet ovat yleisin ryhmä niin vä-
kivallan uhreissa kuin myös teki-
jissä. Poikiin ja miehiin kohdis-
tuu väkivaltaa yleisillä paikoilla ja
kadulla. Lapsiin ja nuoriin koh-
distuu väkivaltaa niin kotona,
koulussa kuin myös vapaa-ajalla.
Ikääntyneet kohtaavat väkivaltaa
useimmiten kotona.

Lähisuhde- ja perheväkivalta on
suuri ongelma, sillä se vaikut-
taa koko perheeseen ja useisiin

sukupolviin. Lapsella, joka joutuu
väkivallan kohteeksi tai joka nä-
kee väkivaltaa kotona, on muita
suurempi riski ryhtyä itse väkival-
lan tekijäksi tai joutua sen uhriksi
aikuisena.

Kaikista vakavimmat väkivallan
teot vaikuttavat laajasti kunta-
laisiin. Myös kunta kantaa niiden
muistoa kauan, sillä tapaukset
muistetaan yleensä sen perusteel-
la, missä ne ovat tapahtuneet.

Suomessa naisiin kohdistuvas-
ta väkivallasta on arvioitu ai-
heutuvan 91 miljoonan euron
kustannukset vuositasona. Kes-
kikokoisessa kaupungissa tämä
tarkoittaa 103 000 euron kustan-

*Tiedätkö, miten paljon kuntasi asukkaisiin kohdistuu väkivaltaa? Keneen väkivalta kohdistuu ja millaista apua uhrille on tarjolla? Onko matalan kynnyksen palveluja saatavilla riittävästi ja helposti? Pääsevätkö tekijät sellaisten palvelujen piiriin, jotka auttavat heitä irti väkivallan käyttämisestä? Tunnistavatko viranomaiset väkivallan uhreja tai sen uhkaa osana omaa työtään esimerkiksi neuvola-, terveys- ja sosiaalipalvelujen sekä päihde- ja mielenterveyspalvelujen yhteydessä? Osaa-
vatko he ottaa väkivallan puheeksi ja saattaa uhrin tai väkivallan tekijän palvelujen tai vertaistuen piiriin?*

nuksia yhden kuukauden aikana.² Suomessa elämänsä aikana vähintään kerran miehen tekemän fyysisen tai seksuaalisen väkivallan tai väkivallalla uhkailun kohteeksi on joutunut yli 15-vuotiaista naisista 43,5 prosenttia.³

Väkivaltaan tulee puuttua, ja sitä voidaan vähentää. Hyviä kokemuksia moniviranomaisyhteistyöstä on saatu esimerkiksi parisuhdeväkivaltaa ehkäisevään MARAK-toimintamallissa ja nuor-

ten rikoskierteen ehkäisyyn pyrkivässä Ankkuri-toimintamallissa.

Eri viranomaiset ovat laatineet paljon aineistoa, joka antaa käytännön apua väkivallan vähentämiseen. Väkivallan vähentäminen ei ole ainoastaan poliisin vastuulla vaan tehokkaat väkivallan vähentämistoimet vaativat laajaa yhteistyötä. Järjestöjen osallistuminen väkivallan vähentämiseen lisää tehokkuutta.

Alueelliset tapaturmakatsaukset: Katsaukset tarjoavat kuntakoh-
taista tietoa alueen tapaturmatilanteesta ja vertailutietoa koko maan
tilanteeseen. Raporttien sisältämää tietoa kannattaa hyödyntää tur-
vallisuustyön painopisteiden määrittelemisessä, alueellisten toimijoi-
den motivoinnissa ja tulevaisuudessa myös vaikutusten arvioinnissa.
Lisätietoa: [http://www.thl.fi/fi_FI/web/pistetapaturmille-fi/tilastot/](http://www.thl.fi/fi_FI/web/pistetapaturmille-fi/tilastot/aluetilastot)
aluetilastot

* * *

Ennalta ehkäisevät kotikäynnit: Toiminnan tavoitteita ovat muun
muassa ikäihmisten turvataitokoulutus, ikäihmisten kannustaminen
turvallisuuksivälineiden käyttämiseen ja hankintaan, riskiryhmissä ja
syryäytymisuhan alla olevien henkilöiden löytäminen ajoissa, koti-
käyntien yhteydessä voidaan poistaa tai korjata mahdollisia turvalli-
suusriskejä. Lisätietoa: [http://www.thl.fi/fi_FI/web/fi/tutkimus/tyo-
kalut/neuvontapalvelut/kotikaynnit](http://www.thl.fi/fi_FI/web/fi/tutkimus/tyo-
kalut/neuvontapalvelut/kotikaynnit)

² Heiskanen & Piispa, 2002

³ Piispa, Heiskanen, Kääriäinen & Sirén: Naisiin kohdistunut väkivalta 2005

MARAK-toimintamalli: Menetelmän avulla pyritään autamaan vakavaa parisuhdeväkivaltaa kokeneita uhreja tai sen uhan alla eläviä henkilöitä. Ideana on laatia moniammatillisessa työryhmässä väkivallan uhrille tai uhan alla elävälle henkilölle turvasuunnitelma ja tätä kautta parantaa tämän turvallisuutta. Toimintamalli on tarkoitus ottaa käyttöön valtakunnallisesti. Lisätietoa: http://www.thl.fi/fi_FI/web/kasvunkumppanit-fi/tyon/menetelmat/marak

* * *

Ankkuri-toiminta: Toiminnan tarkoituksena on puuttua varhaisessa vaiheessa lasten ja nuorten rikollisuuteen sekä lähi-suhdeväkivaltaan sekä tehdä ehkäisevää työtä näillä saroilla. Toiminta perustuu poliisin, sosiaalityöntekijän, psykiatrisen sairaanhoitajan ja nuorisotyöntekijän yhteistyöhön. Toimintamalli on tavoitteena ottaa käyttöön valtakunnallisesti. Lisätietoa: www.poliisi.fi/ankkuri

* * *

Ota väkivalta huomioon turvallisuussuunnittelussa: Oppaassa esitetään tarkistuslista seikoista, jotka väkivallan vähentämiseksi on turvallisuussuunnittelussa otettava huomioon. Lisätietoa: <http://www.rikosentorjunta.fi/Etusivu/Julkaisut/Neuvostonjulkaisut/Oppaat/Vakivallantarkistuslista>

Kasaantuvatko turvallisuusongelmat kunnassasi tietyille alueille?

Rikokset, häiriöt ja onnettomuudet kasaantuvat usein selvästi sekä tekijä- ja uhritasolla että maantieteellisesti kaupunkien sisällä. Kansainvälisen tutkimuksen mukaan 3,5 prosentissa kaupunkien osoitteista tapahtuu 50 prosenttia rikoksista. Myös Suomessa on nähtävissä sama ilmiö. Viranomaiset, kuten poliisi ja pe-

lastustoimi keräävät paljon tietoa vaarallisista paikoista. Näiden tietojen avulla on mahdollista selvittää missä sijaitsevat asukkaiden kannalta vaaralliset tapaturma- tai rikosalttiit paikat.

Onko kunnassasi selvitetty keskittyvätkö esimerkiksi tapaturmat tai väkivaltarikokset tiettyihin paikkoihin? Kohdistetaanko kunnassasi moniammatillisen yhteistyön avulla turvallisuustoimenpiteitä kohteisiin, joissa niiden tarve on suurin?

Mistä saat lisää tietoa:

www.turvallisuussuunnittelu.fi

www.tapaturmat.fi

www.kotitapaturma.fi

www.liikenneturva.fi

www.turvallinenkaupunki.fi

www.rikosentorjunta.fi

www.vakivalta.rikosentorjunta.fi

www.intermin.fi/sisainturvallisuus

www.spek.fi

www.punainenristi.fi

www.pelastustoimi.fi

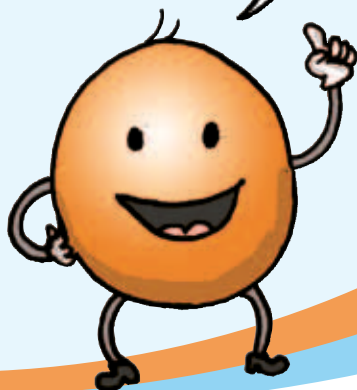
www.yhteiskunnanturvallisuus.fi

[http://www.puolustusvoimat.fi/wcm/Erikoissivustot/
kokonaisturvallisuus/Suomeksi/Sisalto/](http://www.puolustusvoimat.fi/wcm/Erikoissivustot/kokonaisturvallisuus/Suomeksi/Sisalto/)

TARTUTAAN TOIMEEN!

TÄMÄ ON TIIVIS
OPAS SIITÄ, MITÄ JOKA
KUNNANVALTUUTETUN
TULISI TIETÄÄ KUNTANSA
TURVALLISUUDESTA!

RIKOKSENTORJUNTANEUVOSTO
RÅDET FÖR BROTTSFÖREBYGGANDE

SISÄASIAINMINISTERIÖ